

**Maharashtra State Board of
Secondary & Higher Secondary School, Pune**

Department of Commerce

Subject : वाणिज्य संघटन व व्यवस्थापन (51)

Std: Twelve

Faculty: Commerce

*** Syllabus***

Theory Index

Sr. No.	Unit/Topic	Weightage
1	व्यवस्थापनाची तत्वे	12
2	व्यवस्थापनाची कार्ये	15
3	उद्योजकतेचा विकास	05
4	व्यवसाय सेवा	27
5	व्यवसायातील उभरत्या पद्धती	10
6	व्यवसायाची सामाजिक जबाबदारी	10
7	ग्राहक संरक्षण	17
8	विपणन	20

Syllabus

Sr. No.	Name of the Topic	Scope of Syllabus
1	व्यवस्थापनाची तत्वे	अर्थ व व्याख्या व्यवस्थापन तत्वांचे स्वरूप व महत्त्व व्यवस्थापनाच्या सिद्धांतांची ओळख हेन्रीफेओल यांची व्यवस्थापनाच्या सिद्धांताची ओळख टेलर यांच्या शास्त्रीय व्यवस्थापनाच्या सिद्धांताची ओळख
2	व्यवस्थापनाची कार्ये	व्यवस्थापनाची विविध कार्याची माहिती अर्थ व्याख्या आणि महत्त्व
3	उद्योजकतेचा विकास	उद्योजक अंतर्गत उद्योजक आणि उद्योजकतेच्या विकासाची संकल्पना उद्योजकता विकास कार्यक्रमाचे नवीन प्रवाह
4	व्यवसाय सेवा	विविध व्यावसायिक सेवा बँकांचे विविध प्रकार ई बँकिंग चा अर्थ विम्याची तत्वे

		व प्रकार संप्रेषणाचे विविध प्रकार गोदामांचे प्रकार व कार्य वाहतुकीचे विविध प्रकार
5	व्यवसायातील उभरत्या पद्धती	व्यवसायाचा अर्थ व्याप्ती आणि फायदे खरेदी विक्रीची संगणक आधारित पद्धती व्यवसायातील बाह्य सेवा समजणे
6	व्यवसायाची सामाजिक जबाबदारी	संकल्पना व गरज विविध घटक व्यवसायाची पर्यावरण संरक्षण प्राप्ती असणारी जबाबदारी व्यावसायिक नीतीशास्त्र सामूहिक सामाजिक जबाबदारी
7	ग्राहक संरक्षण	संकल्पना व महत्त्व ग्राहकांचे अधिकार जबाबदाऱ्या ग्राहक तक्रार निवारण व्यवस्था ग्राहक संघटनेची भूमिका
8	विपणन	विपणन सज्ञा ची ओळख विपणनाचे विविध प्रकार विपणनाचे महत्त्व व विविध कार्य विपणन मिश्र व त्यातील घटक